

Talisman Terschelling

Leeuwarden, 28 maart 2024
Verzonden,

Ons kenmerk : 02289012
Domein/ Team :
Behandeld door : Team Groene Regelgeving / (058) 292 of wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : PF-2023/268357 Ontwerpvergunning Wet natuurbescherming ten
behoefte van het kunnen rijden op het Noordzeestrand van Terschelling
in het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone.

Geachte ,

Op 30 augustus 2023 heb ik per mail uw verzoek tot informatie en beoordeling ontvangen. Het gaat daarbij om het op het strand van Terschelling kunnen rijden met een auto en aanhanger met boot ten behoeve van commerciële visserij activiteiten.

Met u is naar aanleiding daarvan op 29 september 2023 een informeel gesprek gevoerd. Daarnaast hebt u op 12 juli 2024 en 30 augustus 2024 al dan niet op mijn verzoek uw beoordelingsverzoek aangevuld met een natuurtoets en (verder) verduidelijkt. Tijdens genoemd overleg en ook nadien in de telefoongesprekken met u   hebt u te kennen gegeven uw activiteiten op het strand van Terschelling 'netjes te willen regelen', conform actuele wet- en regelgeving.

Op 19 november 2024 is u opnieuw gevraagd om uw verzoek te verduidelijken. Het gaat daarbij om het al dan niet van uw zijde kunnen instemmen met de in de door u aangeleverde natuurtoets genoemde adviezen in de vorm van mitigerende maatregelen. Heel concreet: de strandvakken die ten behoeve van uw activiteiten in dat kader gebruikt kunnen worden. Op 27 januari 2025 hebben wij uw schriftelijke instemming daarmee ontvangen.

Naar aanleiding van het gesprek en het toezenden van de aanvullende informatie beschouwen wij uw verzoek om beoordeling nu als een verzoek voor een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming voor de jaren 2025 tot en met 2027. De vergunning

geldt daarbij in de periode(n) de hele maand januari en 1 april t/m 31 december in genoemde jaren met uitzondering van de periode hele maand juli tot medio (= 15) augustus.

Uw aanvraag staat geregistreerd onder zaaknummer 268357. Met deze brief informeren wij u over ons ontwerp besluit.

Ontwerp vergunning

Wij zijn van plan om de omgevingsvergunning die u hebt aangevraagd, te verlenen. Maar dit is nog niet het definitieve besluit. U en anderen krijgen eerst nog de mogelijkheid om op dit ontwerp besluit te reageren (zie onder het kopje 'Zienswijze'). De bijlagen 1, 2 en 3 maken onderdeel uit van ons ontwerp besluit.

Aan de ontwerp omgevingsvergunning zijn voorschriften en beperkingen verbonden. Deze kunt u hieronder vinden.

U dient de werkzaamheden of activiteiten uit te voeren conform de aanvraag en bijbehorende stukken. Als u hiervan wilt afwijken, moet u eerst schriftelijke toestemming vragen. Dit kunt u doen door contact op te nemen met Team Groene Regelgeving door een e-mail te sturen naar wmb@fryslan.frl of door te bellen naar 058 292 .

Het niet uitvoeren van de vergunning conform aanvraag en zoals vergund wordt beschouwd als het niet hebben van een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming (verder: vergunning) voor deze activiteit.

Voorschriften en beperkingen

1. De vergunning staat op naam van de heer ; de vergunninghouder.
2. De vergunninghouder dient bij het uitvoeren van het strandrijden in het bezit te zijn van een (digitale) kopie van deze vergunning.
3. Het strandrijden ten behoeve het vissen vindt plaats in de jaren 2025, 2026 en 2027:
 - in de hele maand januari;
 - in de periode 1 april t/m 31 december met uitzondering van de gehele maand juli tot medio (= 15) augustus.
4. Het strandrijden ten behoeve het vissen vindt max. 2x per week en max. 6x per maand plaats in eerdergenoemde jaren in genoemde periode(n).
5. Er wordt uitsluitend tussen 18.00uur en 06.00uur op het strand worden gereden;
6. De ritten worden uitgevoerd met behulp van een auto met daar achter een aanhangwagen met daarop de uit te zetten boot en de netten.
7. De ritten vinden alleen plaats op het strand van Terschelling tussen:
 - a. paal 8 en 3, met gebruikmaking van alleen de oostelijke strandovergang bij paal 8.
 - b. paal 17 en 19, met gebruikmaking van alleen de strandovergang bij paal 18.
8. De ritten worden alleen op het 'natte deel' van het strand gehouden. Dat wil zeggen tussen de hoogwater- en laagwaterlijn met uitzondering van het deel van het strand van en naar genoemde strandovergangen. Voor dat laatste geldt dat wordt gereden in een loodrechte lijn (haaks op de duinenrij) vanaf de (genoemde) strandovergang naar de waterlijn;
9. Potentiële foerageerplekken voor vogels op het strand, zoals plaatsen van aangespoelde mesheften, worden gemeden.
10. Plaatsen van eventueel broedende vogels worden gemeden. Nesten worden niet verstoord, vernield of leeggehaald.
11. U rijdt op het strand met constante snelheid en met een maximum van 40 km per uur.

12. Geluidsapparatuur (laten spelen) anders dan ten behoeve van communicatiedoeleinden die veiligheid betreffend is niet toegestaan.
13. Er wordt geen fauna (waaronder zeehonden e.d.) opzettelijk verstoord of verontrust.
14. Er wordt geen afval in het gebied achter gelaten.
15. De vergunning is geldig tot 31 december 2027 of tot het moment van het opstellen en onherroepelijk worden van het (nieuwe) Beheerplan Natura2000 Noordzeekustzone en waarin dan uw ongewijzigde activiteit is opgenomen.
16. Jaarlijks evalueren wij met u het gebruik van de vergunning.

Heeft u nog vragen?

Heeft u nog vragen? Neem in dat geval contact op met het team Groene Regelgeving (zie briefhoofd). Wij hebben uw verzoek geregistreerd onder zaaknummer PF-2023/268357. Wilt u dit nummer vermelden bij uw correspondentie?

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

Teammanager Groene Regelgeving

Kennisgeving

Van dit ontwerpbesluit zal, conform artikel 3:12, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht kennis worden gegeven door publicatie in de Leeuwarder Courant, het Friesch Dagblad en in het Provinciaal Blad op www.overheid.nl, zie hiervoor de link: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/provinciaal_blad

Inzage

Gedurende de in de kennisgeving van dit ontwerpbesluit genoemde termijn van zes weken zal het ontwerpbesluit met onderliggende stukken ter inzage worden gelegd op het provinciehuis van de provincie Fryslân en op het gemeentehuis van de gemeente Terschelling. De stukken zijn tevens digitaal te raadplegen via het Provinciaal Blad, zie hiervoor de link: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/>.

Zienswijze

Gedurende de in de kennisgeving van dit ontwerpbesluit genoemde termijn van zes weken kan tegen dit ontwerpbesluit een zienswijze worden ingediend door een ieder. Een zienswijze kan worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân
t.a.v. Team Groene Regelgeving
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden.

De zienswijze moet worden ondertekend en moet tenminste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen de zienswijze is gericht;
- d. de reden van zienswijze.

Bijlagen

- Bijlage 1: Motivering van het ontwerpbesluit
- Bijlage 2: Voorschriften
- Bijlage 3: Advertentie

Afschriften per e-mail

Een afschrift van dit besluit wordt verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van de gemeenten Terschelling, t.a.v.   en
- Staatsbosbeheer Terschelling, t.a.v.
- Rijkswaterstaat Noord-Nederland.
- FUMO, Afdeling Toezicht en Handhaving, t.a.v.
- Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.

Bijlage 1: Motivering van het besluit Natura 2000-activiteit

A. Weergave van de feiten

Op 30 augustus 2023 heb ik per mail uw verzoek tot informatie en beoordeling ontvangen. Het gaat daarbij om het op het strand van Terschelling kunnen rijden met een auto en aanhanger met daarop een boot ten behoeve van commerciële visserij activiteiten. U beschikt over toestemming om 1600 kg zeebaars te kunnen vissen in de periode januari en 1 april t/m 31 december met vaste kieuwnetten (vismachtiging docnr. 56434, Europese verordening).

Met u is naar aanleiding daarvan op 29 september 2023 een informeel gesprek gevoerd. Daarnaast hebt u op 12 juli 2024, 30 augustus 2024 en 27 januari 2025 (al dan niet op mijn verzoek) uw verzoek om beoordeling aangevuld met een natuurtoets en (verder) verduidelijkt. Tijdens genoemd overleg en ook nadien in de telefoongesprekken met u en uw vrouw hebt u te kennen gegeven uw activiteiten op het strand van Terschelling 'netjes te willen regelen', conform actuele wet- en regelgeving.

Naar aanleiding van het gesprek en het toezenden van de aanvullende informatie beschouwen wij uw verzoek om beoordeling nu als een verzoek om een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming voor de periode in de jaren 2025 tot en met 2027.

Uw aanvraag staat geregistreerd onder zaaknummer 268357. Voor het aangevraagde activiteit is niet eerder een vergunning verleend. Wel is eerder ten behoeve van het rijden op het strand van Terschelling met toeristen als commerciële activiteit door de provincie een vergunning onder voorwaarden verleend. Zie ook A1.3.

In het beheerplan Natura2000 voor de Noordzeekustzone zijn visserij activiteiten met vaste vistuigen op dit moment vrijgesteld van vergunningplicht. De visserij activiteiten worden daarom in dit besluit verder niet beoordeeld. Wel gelden gedragsregels. Tegen genoemde vrijstelling is landelijk wel beroep ingesteld.

De geldigheid van voorliggend besluit hangt samen met het belang van het kunnen vissen op grond van een toestemming/vergunning en de daarin opgenomen bepalingen van de zijde van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Indien een dergelijke vigerende toestemming ontbreekt dan wel als er sprake is van een wijze van uitvoering die afwijkt van hetgeen daarin is opgenomen dan vervalt de toestemming op grond van ons besluit.

A1.1. Beschrijving van het project of andere handeling

Het project of activiteit waarvoor een vergunning wordt aangevraagd is de volgende:

Het op het strand van Terschelling kunnen rijden met een auto en aanhanger met daarop een kleine boot ten behoeve van visserij activiteiten. De meegevoerde boot wordt vanaf de aanhanger te water gelaten. Met behulp van de boot worden de netten uitgezet en ook weer ingehaald. Ten overvloede merken wij op dat het vissen (het uitzetten/inhalen van de netten) direct vanaf het strand op grond van genoemde toestemming van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) niet is toegestaan.

Daarbij geeft u aan de werkzaamheden onder de volgende (mitigerende) randvoorwaarden/ op de volgende wijze uit te zullen voeren:

- Er wordt max. 2x per week en max. 6x per maand (door u bevestigd op 9 oktober 2023) gevist;
- Er wordt niet gevist in de periode hele maand juli tot medio aug.
- Er wordt alleen gevist bij hoogwater. Bij laagwater worden de netten vanaf de boot uitgezet. Ten tijde van hoogwater wordt er niet gereden op het strand.
- Er wordt gevist en gereden op het stranddeel tussen Paal 8 - 3 (laatste opgang KNRM) en Paal 17 – 19;
- De netten waarmee gevist wordt zijn 5x50m en worden om de kilometer gezet;
- Er wordt uitsluitend tussen 18.00uur en 06.00uur gevist en op het strand gereden;
- Het gebruikte licht van de auto schijn alleen op het visvak van 50m;
- Er wordt gereden in een rechte lijn vanaf de strandovergang naar de waterlijn;
- Er wordt gereden op het strand langs de hoogwaterlijn in genoemde strandvakken;
- Het strand wordt opgegaan bij enkel twee strandovergangen: Oosterend en Paal 8;
- Broedgebieden/embryonale duinen zullen nooit/niet worden bereden;
- Tussen Paal 8 en Paal 17 wordt niet strand gereden voor deze activiteit.

Alle bijlagen die u toegevoegd heeft, maken onlosmakelijk onderdeel uit van deze vergunning.

A1.2. Periode

De vergunning wordt aangevraagd voor de periode 2025 tot en met 2027.

A1.3. Relevante ecologische onderzoeken

U hebt voor de beoordeling van uw aanvraag de volgende rapporten en tekeningen aangeboden:

- *'Passende Beoordeling Strandrijden Noordzeestrand. Ecologische beoordeling van het strandrijden t.b.v van visactiviteiten op het Noordzeestrand van Terschelling'*. Elske Ecologie, [redacted] J. West-Terschelling 30 augustus 2024.

Daarnaast is er gebruik gemaakt van:

- Gespreksverslag met [redacted] J en [redacted] J en [redacted] J en [redacted] J (provinciaal ambtenaren), provincie Fryslân op 29 september 2023, provinciehuis Leeuwarden.
- Beheerplan Natura2000-gebied Noordzeekustzone.
- Informatie van de gemeente Terschelling [Strandrijontheffing | Gemeente Terschelling](#).

Daarbij is ook gekeken naar eerdere ecologische rapporten inzake het strandrijden op Terschelling.

- *'Gemotoriseerde strandexcursies op het Noordzeestrand van Terschelling in de maanden april t/m augustus. Een ecologische beoordeling'* van Zumkehr Ecologisch Adviesbureau op Terschelling, maart 2010.
- *Ecologische beoordeling van gemotoriseerde strandexcursies op Terschelling'* van Altenburg en Wymenga (2006).

A1.4. Aanvullende gegevens

Er is gevraagd om aanvullende gegevens (reactie op en verduidelijking van de Passende beoordeling = verder: Pb) ingevolge art. 4:5, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (verder: Awb).

A1.5. Uw aanvraag en de bescherming van Natura 2000

Uw project of activiteit vindt plaats in het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. Zie voor informatie over het gebied de website van de Rijksoverheid: <https://www.natura2000.nl/>.

A2. Bevoegd gezag

Het project is niet op grond van artikel 1.3, vijfde lid, Wnb aangewezen in het Besluit natuurbescherming (verder: Bnb). Gelet op artikel 1.3, eerste lid, Wnb, zijn Gedeputeerde Staten van Fryslân bevoegd op deze aanvraag te beslissen.

A3. Procedure

De vergunningprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met het bepaalde in hoofdstuk 5 van de Wnb en de hiervoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dit betekent dat er een ontwerpbesluit ter inzage wordt gelegd voor zienswijzen

A3.1. Zienswijze

Naar aanleiding van uw aanvraag wordt het ontwerpbesluit ter inzage gelegd. Gedurende een termijn van zes weken wordt een ieder in de gelegenheid gesteld over deze aanvraag haar/zijn zienswijze kenbaar te maken.

A3.2. Advies

Voorts worden ten behoeven van een zorgvuldige besluitvorming diverse belanghebbenden per mail gevraagd om een advies te geven voordat het ontwerp besluit wordt gepubliceerd (inclusief verzoek en de daarbij behorende bijlagen).

A3.3. Coördinatie met andere wetgeving

Ingevolge artikel 3:20 Awb stellen wij u ervan in kennis dat voor het door u te verrichten project of de activiteit, voor zover ons bekend, ook de volgende aanvragen en/of meldingen op grond van de Omgevingswet moeten worden gedaan:

Naam van het bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van het besluit*	Benodigde toestemming en wet
College van burgemeester en wethouders Terschelling	Ontheffing strandrijden Terschelling
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	Toestemming visactiviteiten

A3.4. Betrokkenheid van een andere provincie waarin het betreffende Natura 2000-gebied mede is gelegen

Is niet van toepassing op deze aanvraag.

A4. Vergunningplicht

Op basis van de aanvraag en de daarbij behorende rapporten en tekeningen hebben wij beoordeeld of het door u aangevraagde project en/of activiteit schadelijke gevolgen kan hebben voor de natuurlijke kenmerken van het gebied, zoals beschreven in de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone.

Wij stellen vast dat:

- het onder A1. omschreven project niet wordt gerealiseerd overeenkomstig een beheerplan als bedoeld in artikelen 2.3, eerste of vijfde lid Wnb; en

- b. het onder A1. omschreven project niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied;
- c. significant negatieve effecten ten gevolge van het omschreven project niet op voorhand uitgesloten kunnen worden;
- d. door het stellen van mitigerende maatregelen, significant negatieve effecten uitgesloten kunnen worden;
- e. er een vergunning nodig is op grond van artikel 2.8, lid 3 Wnb.

Verder dat:

- a. de onder A1. omschreven activiteit mogelijk in strijd is met de verbodsbepalingen in;
 - o art. 3.1, vierde lid en/of art 3.5, tweede lid Wnb; 'het is verboden vogels/dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te (ver)storen'.
 - o art. 3.1, tweede lid Wnb; 'het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen ofte beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen'.
 - o art. 3.5, vierde lid Wnb; 'het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen'.
 - o art 3.10, eerste lid onder a; 'in het wild levende zoogdieren etc. van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen'
 - o art. 3.10, eerste lid onder b; 'de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen ofte vernielen'
- b. de onder A1. omschreven activiteit weliswaar mogelijk verstorend is op de op locatie aanwezige vogels, maar het de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet in gevaar brengt, afzonderlijk noch in combinatie met andere activiteiten;
- c. op grond van art. 3.1. vijfde lid Wnb het verbod, zoals verwoord in art 3.1. vierde lid Wnb niet van toepassing indien de storing op vogels niet van invloed is op de gunstige staat van instandhouding;
- d. voor overige soorten op basis van de uitgevoerde Pb en gestelde mitigerende maatregelen geen overtreding van bovengenoemde verbodsbepalingen zal plaatsvinden;
- e. er, door de wijze van uitvoering en de doorwerking van de gestelde vergunningvoorschriften, geen ontheffing nodig is op grond van artikel 3.3, eerste lid en/of 3.8, eerste lid van de Wnb. Ik verwijs voor de motivering van dit oordeel naar mijn overwegingen onder B. (Toetsing)

Ik verwijs voor de motivering van dit oordeel naar mijn overwegingen onder B. (Toetsing)

B. Toetsing

B1. Wettelijk kader

B1.1.

1. Artikel 2.7, tweede lid, Wnb, bepaalt dat het verboden is zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.
2. Voor een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of

- projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, houden gedeputeerde staten, ingevolge artikel 2.7, derde lid, onderdeel a, rekening met artikel 2.8.
3. Voor de beoordeling van de vergunningaanvraag is het van belang na te gaan of, en in welke mate, het voorgenomen project de doelstellingen kan aantasten, zoals die zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluit tot Natura 2000-gebied van Noordzeekustzone.
 4. Artikel 3.1, tweede lid, Wnb, bepaalt dat het verboden is opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
 5. Artikel 3.1, vierde lid, Wnb, bepaalt dat het verboden is van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.
 6. Artikel 3.5, tweede lid, Wnb, bepaalt dat het verboden is dieren genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, opzettelijk te verstoren.
 7. Artikel 3.5, vierde lid Wnb, bepaalt dat het verboden is de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, te beschadigen of te vernielen.
 8. Artikel 3.10, eerste lid onder a, Wnb, bepaalt dat het verboden is in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij de Wnb, opzettelijk te doden of te vangen.
 9. Artikel 3.10, eerste lid onder b, Wnb bepaalt dat het verboden is de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in de bijlage, onderdeel A, bij de Wnb, opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

B2. Inhoudelijke beoordeling

B2.1. Kwalificerende waarden

1. Het onder A1. genoemde project betreft een project dat, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, mogelijk significante gevolgen kan hebben voor het Natura 2000-Noordzeekustzone.
2. De kwalificerende waarden van het Natura 2000-gebied is in het aanwijzingsbesluit verdeeld in kwalitatieve instandhoudingdoelstellingen voor habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelsoorten, (en mogelijk de doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied, anders dan vereist ingevolge de Vogel- en de Habitatrichtlijn). Voor de beschrijving van het betreffende Natura 2000-gebied en de betreffende kwalificerende waarden verwijs ik u naar de website van de Rijksoverheid;
<https://www.svnbiosvs.alterra.nl/natura2000/qebiedendatabase.aspx?subi=n2k&qroeE52>.
3. Hieronder toets ik uw aanvraag aan de beoordelingskaders van het onder 1 genoemd Natura 2000-gebied.

B2.2. Toetsing aan relevante kwalificerende waarden

Afbakening gebied

Aangezien de activiteiten in het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone zullen plaatsvinden, zullen de effecten van het gemotoriseerd strandrijden mogelijke een directe impact hebben op dit gebied. Voor het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone zijn er mogelijke effecten voor:

- (kwalificerende) habitats en habitats van soorten.
- (kwalificerende) vogels die rusten en foerageren dan wel broeden op het strand.

Voor zover het gemotoriseerde strandrijden effecten kunnen hebben op de natuurwaarden in het genoemde Natura 2000-gebied zullen ze hieronder aan de orde komen.

Vogelrichtlijnsoorten

Mogelijke effecten

Broedende, foeragerende en rustende vogels kunnen op het strand worden verstoord. Hierbij kunnen verschillende typen effecten worden onderscheiden die onderling kunnen samenhangen:

- Fysiologische effecten (stress), zoals verhoogde hartslag, kunnen leiden tot een verhoogde energie-uitgave en in sommige gevallen tot verlaagde overlevingskansen.
- Effecten op gedrag en verspreiding die kunnen leiden tot een andere nestplaatskeuze, verlaagd broedsucces, veranderd broedgegedrag en het verlaten van nesten. Bij foeragerende en rustende vogels kunnen deze leiden tot verkorting van de foerageertijd en/of tot opvliegen en daardoor tot hogere energetische kosten.
- Effecten op voedselbehoefte en energiehuishouding: door gedragsveranderingen kan het energie-gebruik toe nemen. Dit moet dan gecompenseerd worden door middel van extra voedselopname. Dat kost tijd (vogels kunnen immers niet sneller eten). Extra voedselopname is niet mogelijk als er geen extra voedsel beschikbaar is. Deze verstoring kan leiden tot een verlaagde conditie en verlaagde overlevingskansen.
- Effecten op reproductie en overleving komen voort uit de effecten zoals hierboven beschreven; en vormen derhalve de laatste schakel in de effectketen. Te denken valt aan een lager uitkomstsucces van de eieren en een lagere kuikenoverleving doordat minder voedsel wordt aangeboden, en door een hogere predatiekans.

In de praktijk te verwachten effecten

Uit de meegezonden Pb en de eerdere hierboven genoemde natuurtoetsen blijkt dat het strand op Terschelling van betekenis is als broed-, rust, en foerageergebied voor kwalificerende vogelsoorten van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. De aanwezigheid van een auto met aanhangwagen zou daarop een verstorend effect kunnen hebben.

Verstoring van broedende vogels

Dwergstern

Broedkolonies van de dwergstern worden (sinds 2001) op Terschelling overwegend aangetroffen op de zuidwesthoek van de Noordsvaarder en op de oostpunt van de Boschplaat.

In de aanvraag wordt afgezien van het rijden in de kwetsbare gebieden aan de west- en oostzijde van het eiland, resp. de Noordsvaarder en de Boschplaat. Hierdoor zullen de op de Noordsvaarder en Boschplaat aanwezige broedpopulaties en -gevallen waaronder dwergsterns en individuele broedgevallen niet worden verstoord.

Bontbekplevier en strandplevier

Rijden over het strand kan directe of indirecte effecten hebben op broedende vogels. Directe effecten hebben betrekking op het mogelijk stuk rijden van de nesten. Indirecte effecten hebben betrekking op verstoring van broedende vogels en/of oudervogels met kuikens. Omdat het broedhabitat (hooggelegen stranddelen bij de duinvoet met schelpen) is uitgesloten in de aanvraag kan het stuk rijden van nesten worden uitgesloten. Het gaat dan ook om mogelijke verstoringseffecten.

Op het strand van Terschelling worden elk jaar nesten van de bontbekplevier en strandplevier aangetroffen. Het gaat daarbij hoofdzakelijk om recente broedgevallen op de Noordsvaarder (binnenvlakte en zuidwest hoek), tussen Paal 16 en 19 en Paal 23 en 26 en op de oostpunt van de Boschplaat. Daarnaast zijn eerder broedgevallen geconstateerd op andere delen van het strand, met name in het strandvak Paal 2 en 7/8 ter hoogte van Paal 5. In het resterende deel, Paal 8 tot 16, zijn alle lange tijd geen of sporadisch broedgevallen of pogingen daartoe gesignaleerd. Het aantal broedparen op Terschelling van beide vogelsoorten kent een gestage meerjarige teruggang.

Ten aanzien van strandbroedende vogels in het Waddengebied en de Noordzeekustzone is in 2003, naar aanleiding van de internationale regeringsconferentie te Esbjerg, een rapport uitgebracht. Een belangrijke uitkomst was dat de broedpopulaties van o.a. bontbekplevieren, strandplevieren en dwergsterns op de stranden van de bewoonde Waddeneilanden in de afgelopen decennia zeer sterk zijn afgenomen doordat deze blootstaan aan verstoring door (massa)recreatie. De strandbroeders trekken zich terug op de nog resterende rustige delen van het strand. Deze worden vooral gevonden op de uitgestrekte strandvlaktes aan de oost- en westzijde van de bewoonde Waddeneilanden. In het rapport wordt aangedrongen op een betere bescherming van de betreffende soorten met name in genoemde gebieden.

In het in 1998 verschenen rapport *'Reproductie van Strandplevieren en Bontbekplevieren op Terschelling, Griend en Vlieland in 1997'* van Ingrid Tulp¹ wordt de teruggang van het aantal broedgevallen onderzocht op de drie genoemde eilanden. Eén van de conclusies van het rapport is dat uit de aantallenreconstructie van Meininger & Aarts (1997) blijkt dat de stranden van de bewoonde eilanden waarschijnlijk nooit erg veel strandplevieren geherbergd hebben. Het gaat hier om pioniersoorten die gevoelig zijn voor verstoring in het begin van de broedtijd. Aangegeven wordt verder dat de beschikbaarheid van voedsel (aanwezigheid en bereikbaarheid) op het strand een belangrijk aspect is bij het broedsucces van de soorten.

Verstoring door activiteiten op het strand lijkt hierbij een rol te spelen. In dat verband wordt er op gewezen dat weliswaar de beste foerageerplekken voor de jonge vogels dicht langs de waterkant liggen, maar dat de gehele breedte van het strand (van broed- tot foerageerplaats) van belang is bij het succesvol grootbrengen van de jonge vogels. E.e.a. wordt bevestigd in het rapport *'Ecologische beoordeling van gemotoriseerde strandexcursies op Terschelling'* van Altenburg en Wymenga, waarin wordt aangegeven dat "...Gelet op de nestplaatskeuze en het foerageergedrag spreidt de verstoringgevoelige zone zich uit van de (voet) van de stuifdijk tot aan de waterlijn..."².

Er geldt op grond van Natura2000 doelstelling een verbeteropgave voor de kwaliteit van het leefgebied als ook voor de omvang van de populatie van de strandplevier. Ons inziens

¹ *Reproductie van Strandplevieren en Bontbekplevieren op Terschelling, Griend en Vlieland in 1997* van Ingrid Tulp (1998).

² *'Ecologische beoordeling van gemotoriseerde strandexcursies op Terschelling'* van Altenburg en Wymenga (2006).

moeten daarom ook de voormalige broedgebieden als potentiële broedgebieden worden meegewogen in de beoordeling van de aanvraag. Ook in de natuurtoets van Zumkehr wordt aangegeven dat: "...de potentie van het gebied moet echter worden meegewogen..."³. Het gaat dan concreet om het strand tussen Paal 1 en 8 (Noordsvaarder en verder) en het strand oostelijk van Paal 16.

Het rijden met de auto met aanhanger op het strand van Terschelling in de zomerperiode zou tot verstoring kunnen leiden van broedende strandplevieren (verbeteropgave voor Noordzeekustzone) en bontbekplevieren (behoudsopgave voor Noordzeekustzone). Ook in de natuurtoets bij de aanvraag wordt op een dergelijk risico gewezen. De oplossing die daarvoor wordt aangedragen is een zonering: paal 8 en 3, met uitsluitend gebruikmaking van de oostelijke strandovergang bij paal 8 en paal 17 en 19, met uitsluitend gebruikmaking van de strandovergang bij paal 18.

De te organiseren (vis)tochten zullen daarbij uitsluitend gebruik maken van het getijdegebied (natte en aangrenzende droge deel) op het strand. Op deze manier zouden schadelijke gevolgen van het rijden op de van het strand gebruik makende grondbroeders worden voorkomen.

Uit de hierboven genoemde ecologische rapporten wordt duidelijk dat de gehele breedte van het strand (van broed- tot foerageerplaats) van belang is bij het succesvol grootbrengen van de jonge vogels. De hogere delen voor het broeden en rusten en de lagere delen voor het foerageren. De kans dat ouders en jonge vogels geconfronteerd zullen worden met de activiteiten is daarmee reëel te noemen.

De tochten op het strand van Terschelling brengen het risico met zich mee dat de broedvogels of de jongen daarvan worden verstoord. Omdat het broedhabitat (hooggelegen stranddelen bij de duinvoet met schelpen) is uitgesloten in de aanvraag kan het stuk rijden van nesten worden uitgesloten. Het gaat dan ook om mogelijke verstoringeffecten en met name ten aanzien van de beschikbaarheid van voldoende voedsel. Door nu juist gebruik te maken van het getijdegebied (natte deel van het strand) zou de kans bestaan dat de oudervogels met jongen onvoldoende in de gelegenheid zijn de meest geschikte voedselplaatsen te bereiken. Aangezien de soorten van het hele strandgebied (droge en natte deel) gebruik maken en dus in hetzelfde gebied aanwezig zijn als de auto met de aanhanger zal de genoemde beperkende zonering een positief effect hebben.

Verstoring van rustende vogels

Het rusten door vogels vindt hoofdzakelijk plaats bij opkomend en hoogwater. De aanwezigheid van een auto met aanhangwagen op het strand in de directe nabijheid van hoogwatervlucht- en rustplaatsen zou een verstoring kunnen betekenen van de aanwezige rustende vogels. Verstoring manifesteert zich met name door (snelle) beweging en verdragend motorgeluid.

Het rijden op het strand vindt plaats in de periode 18.00uur tot 06.00uur en daarmee in beginsel ook tijdens hoogwater. In de aanvraag is aangegeven dat groepen rustende vogels zullen worden vermeden en dat er niet tijdens hoogwater gereden zal worden. Daarnaast zal door de beperking van de activiteiten tot het stranddeel Paal 8 tot 3 en 17 tot 19 de bekende hoogwatervluchtplaatsen (met name Paal 23 -25) niet verstoord kunnen worden.

³ 'Gemotoriseerde strandexcursies op het Noordzeestrand van Terschelling in de maanden april t/m augustus. Een ecologische beoordeling' van Zumkehr Ecologisch Adviesbureau op Terschelling, maart 2010.

Verstoring van foeragerende vogels

Het foerageren vindt hoofdzakelijk plaats bij afgaand, laag en opkomend water. De aanwezigheid van een auto met aanhangwagen op het strand bij met name afgaand, laag en opkomend water zou een verstoring kunnen betekenen van de aanwezige foeragerende vogels. Verstoring manifesteert zich met name door (snelle) beweging en verdragend motorgeluid. Te verwachten is dat het overgrote deel van de foeragerende vogels zich bij laag water verspreid op het droogvallende strand bevinden. Hierdoor zal minder verstoring van foeragerende vogels plaatsvinden. Daarnaast zal door de beperking van de activiteiten tot het stranddeel Paal 8 tot 3 en 17 tot 19 de mogelijke verstoring zeer plaatselijk en daardoor gering zijn.

Habitatrichtlijntypen

Mogelijke effecten

Door de uitvoering van de gemotoriseerde tochten kunnen er effecten optreden voor de volgende habitattypen:

H2110, *Embryonale wandelende duinen*.

H2120, *Wandelende duinen op de strandwal met Helm (witte duinen)*.

H1140, *Slik- en zandplaten, subtype B (Noordzeekustzone)*.

Habitatype 2110, Embryonale duinen

De aanwezigheid van een auto met aanhangwagen in een gebied met zich nieuw ontwikkelende duinen kan een mogelijke kwantitatieve afname c.q. kwalitatieve verslechtering van het habitatype Embryonale duinen binnen het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone betekenen. Door echter te kiezen voor een specifieke route over het 'natte en aangrenzende droge deel van het strand', zal jonge duinvorming, groeiplaatsen van biestarwegras en overige vegetatie niet worden bereden waardoor fysieke aantasting van dit habitatype wordt voorkomen.

Habitatype 2120, Wandelende duinen op de strandwal met helm ('witte duinen')

De aanwezigheid van een auto met aanhangwagen in een gebied met zich nieuw ontwikkelende duinen kan een mogelijke kwantitatieve afname c.q. kwalitatieve verslechtering van het habitatype Wandelende duinen op de strandwal binnen het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone betekenen. Door echter te kiezen voor een specifieke route over het 'natte en aangrenzende droge deel van het strand', zal dit deel van het strand niet worden bereden waardoor fysieke aantasting van dit habitatype wordt voorkomen.

Habitatype 1140, 'Slik- en zandplaten, subtype B'

De aanwezigheid van een auto met aanhangwagen in een gebied met zich nieuw ontwikkelende duinen kan een mogelijke kwantitatieve afname c.q. kwalitatieve verslechtering van het habitatype Slik en zandplaten binnen het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone betekenen. Door echter te kiezen voor een specifieke route over het 'natte en aangrenzende droge deel van het strand', zal dit deel van het strand niet worden bereden waardoor fysieke aantasting van dit habitatype wordt voorkomen. Daarnaast zal door de beperking van de activiteiten tot het stranddeel Paal 8 tot 3 en 17 tot 19 de mogelijke verstoring zeer plaatselijk en daardoor gering zijn.

Habitatrichtlijnsoorten

Het Natura 2000-gebied 'Noordzeekustzone' is aangewezen vanwege het voorkomen van de volgende kwalificerende soort(en):

H1095 Zeeprik

H1099	Rivierprik
H1103	Fint
H1351	Bruinvis
H1364	Grijze zeehond
H1365	Gewone zeehond

In het beheerplan Natura2000 voor de Noordzeekustzone zijn visserij activiteiten met vaste vistuigen op dit moment vrijgesteld van vergunningplicht. De visserij activiteiten worden daarom in dit besluit verder niet beoordeeld. Wel gelden gedragsregels.

Cumulatieve effecten

Het gaat er hierbij om dat de mogelijke effecten van de voorgenomen activiteit(en) moeten worden beschouwd in samenhang met de effecten van andere plannen, projecten en handelingen op de kwalificerende natuur- en landschappelijke waarden van het betreffende Natura 2000-gebied. Daarbij kunnen ook plannen, projecten en handelingen die buiten het Natura 2000-gebied liggen of plaatsvinden door de 'externe werking' effect hebben op het Natura 2000-gebied en zijn in dat geval dan ook vergunningsplichtig.

Op het strand van Terschelling en met name in het stranddeel Paal 8 tot 16 is sprake van veel recreatieve activiteiten. Het gaat daarbij om zaken als wandelen, vliegeren, strandbuggyen, huifkartochten, paardrijden, gemotoriseerd strandrijden etc. Dit heeft geleid tot regulering door de gemeente Terschelling, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat. Geconstateerd kan worden dat de voorliggende nieuwe aanvraag voor gemotoriseerde strandtochten van een auto met aanhangwagen een verruiming van het gebruik van het strand zal betekenen.

Uit de Pb blijkt dat significant negatieve effecten op Natura 2000 soorten bij gebruik van het hele strand op voorhand niet zijn uit te sluiten. Dit zal echter zeker het geval zijn in de gebieden ten westen van Paal 8 en ten oosten van Paal 16. De vergunning voorziet daarom in beperkingen in tijd en ruimte. Cumulatie met mogelijke effecten van andere projecten en plannen op deze soorten in dit gebied is daarmee uitgesloten.

Conclusie

Met de door u uitgevoerde Pb, de voorschriften uit dit ontwerp besluit en de mitigerende maatregelen is de zekerheid verkregen dat de activiteit waarvoor de vergunning is aangevraagd, niet leidt tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied. Op grond van het bovenstaande ben ik van mening dat de gevraagde ontwerp vergunning, onder de opgenomen voorschriften en beperkingen, kan worden verleend.

C. Conclusie

Op grond van de overlegde informatie (vanuit gesprek met u en de Pb) en de ambtshalve gebruikte informatie staat vast dat het op het strand van Terschelling kunnen rijden met een auto en aanhanger ten behoeve van commerciële visserij activiteiten, op de door u aangegeven wijze, géén significant negatieve effecten zal veroorzaken op de beschermde natuurwaarden.

Door het stellen van voorschriften en beperkingen worden de te verwachten schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied voldoende voorkomen. Derhalve kan de ontwerp vergunning voor de Natura 2000-activiteit op grond van de Wet natuurbescherming worden verleend.

Zorgplicht

Wij wijzen u erop dat u in alle gevallen te maken heeft met de algemene zorgplicht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en alle in het wild levende dieren en planten, zoals verwoord in artikel 11.6 en 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen